

Bilag 2 til underbilag 1.

Oplysninger vedrørende købstæderne.

De forhold, der særlig gør sig gældende, når man skal vurdere de mulige økonomiske virkninger af lovforslagets gennemførelse for købstædernes vedkommende, er knyttet til bestemmelserne om

- a) klassekvotienten,
- b) undervisningen i sprog og matematik.

Ad a. Klassekvotienten.

Fra købstæderne (heri medregnet omegnskommunerne til København og Århus) har jeg indhentet oplysninger vedrørende klassekvotientens størrelse. Der er indtil nu indløbet svar fra 72 købstæder og 14 omegnskommuner.

I medfølgende bilag er disse oplysninger behandlet i oversigt.

Så vidt det kan skønnes ud fra de her foreliggende tal (jfr. bilag), ses det ikke, at lovforslagets bestemmelser vedrørende klassekvotienten vil fremkalde nogen stigning i lærerbehovet. Det synes nærliggende at antage, at man de steder, hvor man på enkelte klassetrin har høje klassekvotienter, så snart forholdene muliggør det, vil bringe kvotienterne ned, uanset om lovgivningsmagten stiller krav herom eller ej.

Ad b. Undervisningen i sprog og matematik.

For 6. klassetrins vedkommende ses det ikke, at de i lovforslaget indeholdte bestemmelser medfører et øget antal lærere, idet undervisningen i et fremmedsprog (engelsk eller tysk) jo er obligatorisk for alle elever, der følger den normale undervisning. For så vidt vil undervisningen i fremmedsproget på 6. trin ikke på noget punkt adskille sig fra undervisningen i de øvrige fag. Noget anderledes vil det stille sig på 7. klassetrin. Efter lovforslagets bestemmelser skal der tilbydes undervisning i endnu et fremmedsprog (tysk eller engelsk) og i matematik, men kun for de børn, der efter skolens skøn kan have udbytte deraf. Virkningen af denne bestemmelse er det vanskeligt at skønne

sikkert over. Der er jo i lovforslaget indføjet bestemmelser, der gør det muligt at foretage en generel deling af børnene fra 6. klassetrin, hvilket formentlig i praksis vil sige, at der kan tænkes etableret 6. og 7. klasser, der ret nøje svarer til I og IIem. Det vil igen sige, at man beholder børnene samlet, og at særtimer i sprog og matematik derved helt undgås.

For de skolers vedkommende, hvor klasserne føres udelte op, vil der kunne blive tale om en differentiering på 7. trin i forbindelse med undervisningen i det 2. fremmedsprog og matematik.

Til belysning af de mulige økonomiske konsekvenser af en sådan differentiering kan oplyses:

I praktisk taget alle købstadskoler er der 2 klasser eller derover på 7. trin. I de tilfælde, hvor der er et lige antal klasser, vil man fra to 7. klasser kunne samle de børn, der skal gå til det andet fremmedsprog + matematik, til ét hold i de pågældende timer, medens de øvrige børn forbliver i deres klasser og modtager anden undervisning.

Det vil sige, at man for hver to klasser på 7. trin må regne med 7 lærtimer ekstra pr. uge (5 til fremmedsproget og 2 til matematik).

Dersom alle de heromhandlede kommuner valgte denne mulighed (differentiering i sprog og matematik), ville der udkræves et antal ekstratimer, der med støtte i oplysninger indhentet fra statistisk departement vedrørende elevtal i 7. klasse og beregnet på grundlag af en gennemsnitlig klassekvotient på 25 ville kunne anslås til ca. 3 500 ugentlige timer.

Til dette tal må man lægge et vist antal timer for at inddække de krav, der vil stilles ved 3-5-7-sporedede skoler. Her vil klassen, der bliver til „rest“, når de øvrige klasser to og to har formet særhold i fremmedsproget og matematik, kunne fremkalde